

Informativní přehled plnění opatření Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+

ID	Gesce	Spolugesce	Název opatření NP VaVal 2021+	Popis plnění opatření
1	RVVI	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 1: Zajištění jednotného legislativního prostředí pro fungování systému VaVal	Současný systém veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací byl zaveden zákonem č. 130/2022 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), který nabyl účinnosti k 1. červenci 2002. Dosud byl zákon č. 130/2002 Sb. dvacetkrát novelizován. Poslední rozsáhlá novela zákona č. 130/2002 Sb. byla Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky předložena k projednání jako sněmovní tisk č. 1118 a její projednávání nebylo v Poslanecké sněmovně v jejím 8. volebním období dokončeno. V roce 2022 byly zahájeny práce na nové legislativní úpravě systému řízení a podpory VaVal, která je připravována v podobě nového zákona o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí.
2	RVVI a MŠMT	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 2: Dlouhodobé strategické analyticky podložené financování systému VaVal	V roce 2021 bylo dokončeno historicky první kompletní hodnocení výzkumných organizací v segmentu VŠ dle Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (M17+) schválené usnesením vlády č. 107 ze dne 8. 2. 2017. Hodnocení je výsledkem spolupráce RVVI, MŠMT a hodnocených VŠ. Hodnocení v modulech M3-M5 (Společenská relevance, Viabilita, Strategie a koncepce) bylo realizováno na úrovni poskytovatele prostřednictvím mezinárodních evaluačních panelů. Výstupem hodnocení jsou Evaluační zprávy poskytující vysokým školám zpětnou vazbu koncepčního charakteru a doporučení pro jejich další rozvoj. V roce 2022 probíhá 5. kolo hodnocení výzkumných organizací na národní úrovni podle Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (Metodika 2017+). Další aktivity zahrnují ustavení pracovní skupiny k Modulu 1, přizvání zástupců ČKR, AVU a RVŠ, jednání s MŠMT k přípravě Modulu 3-5 pro další kompletní hodnocení v segmentu vysokých škol. Dne 19. 4. 2021 vláda schválila k realizaci návrh projektu sdílených činností s názvem „Strategická inteligence pro výzkum a inovace (STRATIN+)“. Předmětem projektu je systematická analýza a evaluace dopadů politiky výzkumu, vývoje a inovací na ekonomickou konkurenceschopnost ČR, identifikace a vyhodnocování nových technologických trendů a příležitostí (technology foresight) či posuzování dopadů nových technologií na společnost (technology assessment). Projekt STRATIN+ bude realizován do konce roku 2024, přičemž celkové náklady na jeho implementaci dosáhnou výše 92 225 685 Kč. Podpora na řešení projektu sdílených činností je poskytována ze strany MŠMT, jako ústředního orgánu státní správy ČR s gescí za výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce ČR v daných oblastech, za využití výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoj a inovace.
3	RVVI	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 3: Hodnocení programů účelové podpory VaVal zahrnující i hodnocení jejich dopadů a přínosu využití jejich výsledků	RVVI na 375. jednání dne 28. 1. 2022 schválila materiál „Celková podpora výzkumu, úspěšnost v jednotlivých programech resortů“, v němž byl prezentován přehled úspěšnosti v programech účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací. Návazně RVVI na 378. jednání dne 28. 4. 2022 projednala materiál „Celková podpora výzkumu, úspěšnost v jednotlivých programech resortů – interpretace shromážděných údajů“. Kromě interpretace shromážděných dat o úspěšnosti materiál obsahuje podrobně zpracovanou oborovou strukturu účelové podpory v ČR včetně mezinárodního srovnání přímé veřejné podpory (viz Analytická část), přičemž tyto informace mohou sloužit jako podklad pro detailnější diskusi o efektivním zacílení veřejné podpory systému VaVal.
4	RVVI a MPO	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 4: Rozšířit získávání a uplatňování dalších zdrojů financování VaVal	V roce 2022 byla obnovena pod hlavičkou RVVI činnost Pracovní skupiny pro daňové odpočty na výzkum a vývoj a aktualizováno její složení. Členem pracovní skupiny je i zástupce MPO. Cílem pracovní skupiny je diskuse a návrh dalších forem nepřímé veřejné podpory výzkumu a vývoje s ohledem na zahraniční dobrou praxi a možné zdroje financování. RVVI je pravidelně informována na svých jednáních o výstupech činnosti pracovní skupiny. První výstup pracovní skupiny týkající se vyhodnocení důsledků změn § 34 zákona o daních z příjmů a pokynu Ministerstva financí č. MF-17 k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 80/2019 Sb. a pozdějších předpisů, doplněný o statistické údaje Českého statistického úřadu a OECD byl RVVI předložen v září 2022.
5	MŠMT		Opatření 5: Vytvoření vzájemně komplementárního schématu financování výzkumných organizací s velkými výzkumnými infrastrukturami	MŠMT zorganizovalo v průběhu 1. pol. roku 2021 další cyklus mezinárodního peer-review hodnocení velkých výzkumných infrastruktur ČR. Předmětem tohoto hodnocení byla tzv. interim evaluace projektů velkých výzkumných infrastruktur, schválených pro poskytování účelové podpory MŠMT usnesením vlády ze dne 15. 6. 2015 č. 482, resp. usnesením vlády ze dne 12. 12. 2018 č. 836. Nad rámec toho byly dále v hodnotícím procesu posuzovány také nové návrhy projektů velkých výzkumných infrastruktur, jež byly předmětem tzv. ex-ante evaluace. Celkem tak bylo hodnoceno 57 návrhů projektů velkých výzkumných infrastruktur. Hlavním účelem uskutečněného mezinárodního peer-review hodnocení bylo získat nezávislé odborné podklady pro přijetí informovaného politického rozhodnutí vlády ČR o financování velkých výzkumných infrastruktur z veřejných zdrojů ČR v letech 2023 až 2029. V návaznosti na výstupy mezinárodního hodnocení těchto infrastruktur, předložilo MŠMT v říjnu 2022 vládě materiál „Návrhy velkých výzkumných infrastruktur ke schválení poskytování účelové podpory v letech 2023-2026“. Materiál byl projednán vládou dne 14. 12. 2022.
6	GA ČR	RVVI	Opatření 6: Zvýšení efektivity účelové podpory základního výzkumu a zajištění podpory nejlepších týmů v rámci jednotlivých oborů	Všechny skupiny grantových projektů GA ČR směřují k naplnění tohoto opatření, protože podporují ve všech oborech ten nejlepší základní výzkum v ČR, a to včetně skupiny grantových projektů Standardní projekty, na něž i přes jejich název dosáhne pouze česká vědecká špička. Efektivita vynaložených prostředků je zajištěna několikastupňovým transparentním hodnotícím procesem, který je inspirován hodnotícím procesem Evropské výzkumné rady a díky kterému je ročně financováno několik stovek projektů z několika tisíců došlých návrhů projektů. GA ČR zvyšuje efektivitu účelové podpory a zajištění podpory a rozvoje nejlepších vědeckých týmů v rámci jednotlivých oborů vhodným nastavením skupin grantových projektů, které se svým zaměřením doplňují. Mimo podpory vynikajícího výzkumu, který je již ze své podstaty internacionální, v rámci všech skupin grantových projektů, existují granty určené výhradně pro začínající vědecké pracovníky (POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP, JUNIOR STAR), podporu mezinárodní spolupráce a sdílení zkušeností (POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP, mezinárodní projekty) a granty na podporu špičkové excelentní vědy v mezinárodním srovnání, na které dosáhne pouze několik jednotek vědců a jejich týmů ročně (EXPRO, JUNIOR STAR).
7	RVVI	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 7: Snížení administrativní zátěže ve VaVal	V poslední rozsáhlé novele zákona č. 130/2002 Sb., jejíž projednávání nebylo v Poslanecké sněmovně v jejím 8. volebním období dokončeno, bylo RVVI uloženo co možná nejvíce sjednotit či sblížit požadavky poskytovatelů účelové podpory na uchazeče. Je to jedno z opatření pro snížení administrativní zátěže ve výzkumu, vývoji a inovacích. Tato problematika bude řešena v připravovaném novém zákoně o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí. Další příklady: MZE naplňuje opatření tím, že od roku 2020 jsou návrhy projektů předávány elektronicky prostřednictvím ISTA, informačního systému pro přípravu a správu výzkumných projektů TA ČR a dalších zapojených ministerstev. Od roku 2021 je využívána obdobná struktura přihlášky návrhů projektů jako u TA ČR se zohledněním specifík programu ZEMĚ. Proces administrace veřejné soutěže a monitoring projektů v realizaci je plně digitalizován s využitím ISTA. GA ČR přispívá k plnění opatření nastavením výhradně elektronické komunikace mezi kanceláří a navrhovateli a řešiteli, včetně podpisu smlouvy, aktualizací požadovaného formátu závěrečné zprávy, redukcí některých částí administrativního procesu u grantů, při jejichž řešení nedochází ke změně oproti původní smlouvě, sloučením vybraných dokumentů, jako jsou čestná prohlášení, do jednoho formuláře, atd.

8	RVVI	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 8: Otevřený přístup k výsledkům a datům VaV, které jsou volně šiřitelné; rozvoj a zefektivnění IS VaVal	Opatření je na národní úrovni naplňováno zejména prostřednictvím Koncepce IS VaVal na období 2021-2025, projekty sdílených činností MŠMT „Národní centrum pro informační podporu výzkumu, vývoje a inovací“ (NCIP VaVal), „Česká styčná kancelář pro výzkum v Bruselu - CZELO“, „Prohloubení integrace výzkumného a inovačního ekosystému ČR do Evropského výzkumného prostoru a podpora intenzivní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků ČR ve výzkumu, vývoji a inovacích – CZERA“. Na úrovni RVVI řeší tuto problematiku Pracovní skupina pro formulaci potřeb výzkumu v oblasti zveřejňování a využití výzkumných dat a Pracovní podskupina pro otevřený přístup k datům státní správy. Další příklady: TA ČR zavedla povinný otevřený přístup k výsledkům druhu J již v roce 2019 v programu KAPPA. Dále bude pilotovat podmínku (v 6. veřejné soutěži programu Prostředí pro Život, vyhlášení plánované na 29. 6. 2022) pro předem určené druhy výsledků jejich zveřejnění v otevřeném formátu povinně, u ostatních druhů výsledků si jej mohou příjemci zvolit dobrovolně. Příjemci budou muset zveřejnit i související výzkumná data. Po ověření bude přeneseno i do ostatních veřejných soutěží v programech TA ČR. S implementací otevřeného přístupu k výsledkům a datům, které jsou volně šiřitelné, počítá také program SIGMA a všechny nově připravované programy TA ČR (aktuálně BETA3, THÉTA 2). MZE – příjemce je povinen výsledky uvést vedle IS VaVal i do redakčně upravené zprávy projektu, která se odevzdává ke zveřejnění do knihovny Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. GA ČR praktiky Open Science podporuje hrazením nákladů na publikace ve formátu Open Access u řešitelů svých grantových programů a doporučuje řešitelům ve všech uzavřených smlouvách, aby publikovali ve formátu Open Access, pokud je to možné. Náklady na publikování v režimu Open Access je možné zahrnout do nákladů projektu. V roce 2021 bylo více než 50% výsledků projektů GA ČR publikováno formou Open Access.
9	ÚPV		Opatření 9: Vytvoření Koncepce podpory ochrany průmyslového vlastnictví	Koncepce podpory ochrany průmyslového vlastnictví 2021-2030 byla schválena vládou 5. 11. 2021. Obsahuje 30 opatření k plnění strategických cílů. Koncepce cílí na zajištění efektivnější ochrany národního bohatství a zpětný výtisk investic veřejných prostředků do inovací, zdůrazňuje potřebu komercializace výsledků vědy a výzkumu, prosazuje nové trendy v řízeních o průmyslových právech a akcentuje podporu využívání mimosoudních metod při sporech s nimi spojených.
10	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	RVVI	Opatření 10: Vytvoření prostředí pro růst motivace k výzkumné kariéře	Příklady: MZE naplňuje opatření každoročně pomocí soutěže „Cena ministra zemědělství pro mladé vědkyně a vědce“ a „Cena ministra zemědělství za nejlepší realizovaný výsledek výzkumu a experimentálního vývoje“. Toto opatření naplňují všechny skupiny grantových projektů financovaných GA ČR. Především však k naplnění tohoto opatření slouží nedávno zavedené skupiny grantových projektů JUNIOR STAR a POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP – v analýzách, které vzniknou v následujících letech, bude sledováno mj. založení nových výzkumných skupin a mobilita postdoktorandů. K plnění opatření přispívá i to, že více než 41 % členů řešitelských týmů projektů financovaných GA ČR jsou studenti a postdoktorandi. U všech skupin grantových projektů s počátkem řešení v roce 2022 a pozdějších se při hodnocení návrhů projektů přihlíží k začlenění a prosazování principů odpovědného výzkumu a inovací u uchazeče, včetně strategických nástrojů rozvoje lidského potenciálu a zlepšování pracovních podmínek uchazeče, např. zda má uchazeč plán genderové rovnosti, přijímá opatření na podporu genderové rovnosti v rámci HR Award apod. Pro všechny skupiny grantových projektů s počátkem řešení v roce 2023 je již stanovena povinnost pro uchazeče předložit plán genderové rovnosti nejpozději k datu podání první dílčí zprávy.
11	MŠMT ve spolupráci s MPSV a MZV, MV, MŽP, MPO, MO, AV ČR a ÚV ČR - RVV		Opatření 11: Získávání a udržení odborníků ve VaV z ČR i ze zahraničí	Příklady: V rámci projektu sdílených činností "Prohloubení integrace výzkumného a inovačního ekosystému ČR do Evropského výzkumného prostoru a podpora intenzivní mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků ČR ve výzkumu, vývoji a inovacích" (dále jen "CZERA"), který je řešen ode dne 1. ledna 2021 do dne 31. prosince 2027, je realizován modul EURAXESS ČR. EURAXESS ČR představuje síť konzultačních kanceláří poskytujících vysoce kvalifikované informace související se vstupními podmínkami do ČR a se všemi praktickými aspekty života v ČR. EURAXESS ČR zvyšuje informovanost o otázkách mezinárodní vědecké mobility, organizuje tematické semináře, školení a workshopy na aktuální témata s ní související a provozuje portál věnovaný mezinárodní mobilitě www.euraxess.cz. Součástí činnosti EURAXESS ČR je rovněž monitorování administrativních bariér a vyjednávání co nejsnazších vstupních podmínek do ČR pro přicházející výzkumné pracovníky. K plnění opatření přispívají všechny skupiny grantových projektů, především ale POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP, JUNIOR STAR a EXPRO. Zaměřením JUNIOR STAR je vytvořit příležitosti pro excelentní začínající vědecké pracovníky s cílem podpořit excelentní základní výzkum, zároveň poskytnout příležitost vybudovat si nezávislou skupinu s několika spolupracovníky a moderním vybavením, které oživí současnou strukturu základního výzkumu v ČR a rozšířit potenciál základního výzkumu v ČR snižováním bariér realizace výzkumu mladými vědeckými pracovníky a pracovníci s ohledem na genderová specifika. Ambicí JUNIOR STAR je pomoc v budování mezinárodního prostředí na českých institucích tím, že potenciálními žadateli mohou být i talentovaní začínající vědci přicházející ze zahraničí. POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP umožňuje vynikajícím domácím vědeckým pracovníkům na počátku jejich vědecké kariéry realizovat jejich vlastní vědecký záměr zahrnující dlouhodobou (dvouletou) zahraniční vědeckou stáž a působení na domácí instituci. Druhým cílem této skupiny grantových projektů je motivace vynikajících zahraničních vědeckých pracovníků na počátku jejich vědecké kariéry nebo české pracovníky s dlouhodobou zahraniční zkušeností k realizaci jejich vlastního vědeckého záměru na instituci v ČR po celou dobu řešení projektu (36 měsíců). POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP napomáhá překonávat bariéry ve smyslu mezinárodní spolupráce, a to podporou mezinárodní mobility vědeckých pracovníků na počátku jejich kariéry. Jedním z důležitých doprovodných jevů těchto aktivit je výchova mladých vědeckých pracovníků a rozvoj vědeckého podhoubí na vědeckých pracovištích v ČR.
12	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	RVVI, ÚV ČR - RRP	Opatření 12: Vytváření podmínek pro kombinaci výzkumné práce a rodičovství a pro uplatnění žen po mateřské dovolené	Příklady: Opatření je u TA ČR naplňováno zejména programem ZÉTA. Jedním z cílů programu byla podpora rovných příležitostí mužů a žen v rozvoji kariérních drah. Za účelem dosažení tohoto cíle byly bodově bonifikovány projekty podávané genderově smíšenými řešitelskými týmy a projekty, které mají v pozici hlavní řešitelky ženu (mimo genderového složení týmů se nicméně při vyhodnocování tohoto kritéria přihlíželo i k rozdělení rolí a odpovědnosti v týmu). Šlo o podporu kombinace výzkumné práce a rodičovství a uplatnění žen po mateřské. Podpora genderově smíšených řešitelských týmů (avšak v jiné podobě než v programu ZÉTA) a bonifikace organizací s pokročilou úrovní péče o zaměstnance a zaměstnankyně byly uplatněny také v posledních veřejných soutěžích programu ÉTA. MZ ve spolupráci s AZV rovněž předpokládá postupné plnění opatření. GA ČR dlouhodobě vytváří podmínky pro rovné uplatnění žen a mužů, pro kombinaci vědecké práce, rodičovství a mateřství či péči o osobu blízkou a vnímá potřebu podpory vědců a vědkyň vracejících se do oblasti vědy a výzkumu po kariérní přestávce způsobené péčí o člena rodiny. Strategické cíle NP VaVal 2021+ jsou součástí vnitřních dokumentů GA ČR a doporučení jsou zohledňována v zadávacích dokumentacích všech vyhlašovaných skupin grantových projektů. Řešení potřeby vytvářet podmínky pro rovné uplatnění žen a mužů i pro kombinaci vědecké práce a rodičovství GA ČR vnímá jako prioritu – rozvoj lidských zdrojů u příjemce grantové podpory GA ČR je posuzován v rámci hodnocení návrhu projektu, od roku 2023 je vyžadováno také přijetí plánů genderové rovnosti. Zohledňuje také situaci řešitelek, řešitelů, ale i navrhovatelek a navrhovatelů nejen v kontextu mateřství a rodičovství, ale také v dalších situacích, jako jsou zdravotní komplikace nebo péče o rodinné příslušníky. Genderová dimenze je rovněž reflektována v analýzách výsledků a přínosů skupin grantových projektů.

13	MŠMT, GA ČR, AV ČR, TA ČR ve spolupráci s věcně gesčními ministerstvy	RVVI, MPO	Opatření 13: Zapojení výzkumných týmů do Horizontu Evropa, případně dalších programů EU, oboustranná mezinárodní mobilita a mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků, a podpora systémového zpřístupňování výsledků vědy a výzkumu	<p>MŠMT ve spolupráci s TC AV ČR zpracovalo v roce 2022 Analýzu mezinárodní spolupráce ve VaVal a návrh doporučení ke zlepšení účasti ČR v Horizontu Evropa. Studie vznikla na základě požadavku RVVI a MŠMT na rozpracování doporučení pro zvýšení účasti ČR v rámcovém programu EU pro výzkum a inovace Horizont Evropa (2021–2027). Studie byla zpracována ve spolupráci expertních týmů podílejících se na řešení projektů sdílených činností CZERA, STRATIN+ a CZELO. Cílem studie bylo shrnout dosavadní zkušenosti s účastí výzkumných týmu z ČR v rámcových programech EU (zejm. RP Horizont 2020), identifikovat hlavní nedostatky a bariéry této účasti a na základě posouzení současného stavu rozpracovat doporučení pro zvýšení účasti v rámcovém programu Horizont Evropa a obecněji v mezinárodních projektech výzkumné a inovační spolupráce v Evropském výzkumném prostoru i mimo něj. Návazně na zpracovanou analýzu předložilo MŠMT v únoru 2023 soubor opatření ke zvýšení účasti ČR v rámcovém programu EU pro výzkum a inovace Horizontu Evropa (2021-2027), který projednalo se všemi poskytovateli podpory na výzkum, vývoj a inovace z veřejných prostředků ČR, k vyjádření RVVI. TA ČR aktivně podporuje implementaci mezinárodních schémat, jejichž záměrem je zapojení výzkumných týmů do evropských dotačních programů (zejm. Horizont 2020, Horizont Evropa), podpora mezinárodní spolupráce výzkumných organizací a podniků a podpora systémového zpřístupňování výsledků výzkumu. Od roku 2017 podporujeme zapojení do cofundových schémat: CHIST-ERA III, GENDER NET Plus, EuroNanoMed3, ERA-MIN2, AquaticPollutants, BiodivClim, CHIST-ERA IV, M.ERA-NET 3, ERA-MIN3, BiodivRestore, EnerDigit. Zapojení výzkumných týmů do Horizont 2020 a dále do Horizont Evropa je implementováno skrze programy EPSILON, THÉTA. Jelikož se tento systém podpory mezinárodní spolupráce osvědčil, plánujeme jeho pokračování z programu SIGMA a THÉTA 2. TA ČR rovněž podporuje další typy mezinárodní spolupráce VO a podniků, a to jak na poli Evropského hospodářského prostoru, kterou zajišťujeme programem KAPPA, tak v rámci asijského kontinentu, která je zajišťována prostřednictvím programu DELTA/DELTA 2. Typově podobné projekty budou, po ukončení doby trvání programu DELTA 2, dále podporovány v programu SIGMA.</p> <p>GA ČR naplňuje opatření především skupinami grantových projektů EXPRO, JUNIOR STAR, POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP a mezinárodními projekty hodnocenými na principu Lead Agency. Všechny skupiny podporují nebo mají za cíl zapojení výzkumných týmů do sítě mezinárodních programů jako je ERC, Horizont Evropa a atd. Jedním z cílů EXPRO je překonat bariéry ve smyslu mezinárodní spolupráce, a to zejména plnohodnotné zapojení výzkumníků do mezinárodních konsorcií. Podmínkou pro úspěšné ukončení řešení projektu EXPRO je nejpozději do jednoho roku po ukončení řešení podat návrh projektu do jedné z hlavních ERC výzev s hostitelskou organizací v ČR. První monitoring EXPRO projektů (analýza odborných dílčích zpráv zaslaných po 2,5letech od začátku řešení) ukazuje velkou aktivitu výzkumných týmů k naplnění cílů SGP. Z celkového počtu 36 podpořených projektů již 28 % podalo návrh do jedné z výzev ERC. Z monitoringu je též patrná mezinárodní mobilita a spolupráce s prestižními výzkumnými organizacemi nejenom v Evropě, ale i v USA či ve východní Asii. Mezinárodní projekty přispívají k prohloubení internacionalizace české vědy v oblasti základního výzkumu. Tato skupina grantových projektů nabízí vědcům nové možnosti pro realizaci jejich vědeckého potenciálu ať již v rámci iniciativy Weave sdružující dvanáct evropských agentur, nebo s americkou agenturou National Science Foundation (NSF). Specifickou skupinou grantových projektů, financovaných GA ČR, je „Podpora ERC žadatelů“. Tato skupina grantových projektů je určena řešitelům juniorských grantů GA ČR napříč vědními obory, u kterých bylo poslední hodnocení před podáním žádosti o grant „Podpora ERC žadatelů“ hodnoceno jako splněno nebo vynikající. Řešení projektu probíhá na zahraničním pracovišti, na němž v době řešení působí jako řešitel ERC grantu (Mentor) vybraný navrhovatelem. Řešitel projektu „Podpora ERC žadatelů“ je povinen v návaznosti na ukončení řešení projektu vypracovat a podat žádost o ERC grant s hostitelskou organizací v ČR.</p>
14	MŠMT	TA ČR	Opatření 14: Podpoření synergie českého a mezinárodního VaV prostřednictvím mezinárodní programové spolupráce ČR	K plnění tohoto opatření TA ČR přispívá programem DELTA 2, který navazuje na program DELTA. Program je zaměřen na dvoustrannou mezinárodní spolupráci v aplikovaném výzkumu a inovacích českých podniků a výzkumných organizací a jejich zahraničních partnerů. Spolupráce je zaměřena převážně na země mimo Evropský hospodářský prostor. Podpora této synergické spolupráce běží již od roku 2014. Jelikož se tento systém podpory synergické spolupráce osvědčil, plánuje se pokračování podpory dále z programu SIGMA.
15	ÚV ČR -- RVV ve spolupráci s poskytovateli podpory výzkumu, vývoje a inovací		Opatření 15: Zajištění zvýšení institucionální složky financování těchto VO, které v mezinárodním srovnání v hodnocení podle Metodiky 2017+ dosahují kvalitní výsledky	V současné době probíhá 5. kolo hodnocení výzkumných organizací na národní úrovni podle Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (Metodika 2017+). Následně budou Oddělením hodnocení výzkumných organizací zpracovány výstupy, které budou předloženy Radě ke schválení, zveřejněny a následně plně využity jako podklad pro jednání tripartit a škálování VO v závěru roku 2022. Výstupy Modulu 1 z minulého kola hodnocení jsou strukturovány oborově i pro jednotlivé VO a jsou dostupné zde: https://hodnoceni.rvvi.cz/hodnoceni2020/nebiblio . Kompletní chronologicky seřazené výstupy jsou zveřejněny na https://hodnoceni.rvvi.cz/ . Současně probíhá příprava na kolo šesté. Byla připravena výzva vč. limitů a datasetu pro výběr výsledků v Modulu 1 pro další kolo hodnocení H22. Také se každoročně provádí technický i funkční upgrade aplikace SKV, který zahrnuje jak technická vylepšení nezbytná pro bezproblémový provoz aplikace, tak vylepšení uživatelská na základě podnětů ze strany členů odborných panelů a recenzentů. Další aktivity zahrnují ustavení pracovní skupiny k Modulu 1, přizvání zástupců ČKR, AVU a RVŠ, jednání s MŠMT k přípravě Modulu 3-5 pro další kompletní hodnocení v segmentu vysokých škol.
16	MŠMT	MPO, MD, MZD, MZE, MŽP, MV, MO, MK	Opatření 16: Zabezpečení koordinovaného zastoupení ČR v programovém výboru rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizont Evropa (2021-2027) za účelem efektivního prosazování priorit ČR, které vyplývají z prioritních orientací českého výzkumu a inovací	Odborné tematické skupiny jsou ustaveny kolem delegátů a Národních kontaktních bodů ČR do konfigurací programového výboru FP9 a jejich činnost je podporována prostřednictvím projektu sdílených činností CZERA. Cílem je sdílet informace s relevantními stakeholdery od počátku přípravy pracovních programů FP9 vzhledem k potřebě reflektování národních priorit ČR v pracovních programech FP9, jakož i šíření informací o podobách pracovních programů FP9 ve vztahu ke včasnému formování konsorcií předkladatelů návrhů projektů.
17	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	RVVI	Opatření 17: Podpora rozvoje spolupráce mezi výzkumnou a aplikační sférou při přípravě a realizaci programů	Všechny programy TA ČR podporují spolupráci výzkumné a aplikační sféry, a to v souladu se zákonem 130/2002 Sb., konkrétně úkolem "podpora komunikace mezi výzkumnými organizacemi a soukromým sektorem a podílové financování programových projektů". Naplňováno rovněž rezortními programy (MZ – Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2015-2023, kde při přípravě i při realizaci programu spolupracovalo MZ se zástupci aplikační sféry ve zdravotnictví, protože ti jsou členy odborných poradních orgánů AZV, která pro MZ hodnotí a administruje projekty zdravotnického aplikovaného výzkumu. Obdobně u Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2020-2026, který byl vládou schválen v roce 2019 a aktualizován v září 2021). MZE ve spolupráci se zástupci České akademie zemědělských věd sdružující odborníky i zástupce praxe v zemědělském výzkumu připravuje nový Program ZEMĚ II.

18	MK a TA ČR podle vládou schválených programů	RVVI	Opatření 18: Podpora spolupráce výzkumné a aplikační sféry a uplatnění jejích výsledků v humanitních a společenských vědách	Opatření je realizováno novými programy navazujícími na stávající, a to programem MK NAKI III na léta 2023-2030, a programem TA ČR SIGMA na léta 2023-2029. Podmínkou naplnění opatření je, že témata výzkumu uvedená v Konceptu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023-2030 budou výlučně tématy pro výzkumný program MK, a TA ČR měl navrhnout témata pro svůj program, která budou k těmto komplementární s nulovým překryvem. Výše uvedená podmínka byla v programu NAKI III ze strany MK splněna – viz část 5.2 programu NAKI III a část III. B. Koncepte aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023-2030 a TA ČR v programu SIGMA se tato témata zavázal nepodporovat. V souladu s termíny realizace opatření NP VaVal 2021+ má od roku 2023 dojít k zahájení řešení programu NAKI III. Tento termín bude splněn, dne 14. 3. 2022 byla vyhlášena 1. veřejná soutěž na rok 2023 (pro projekty s dobou řešení v letech 2023-2027), výsledky zhodnocení 210 návrhů projektů přijatých do veřejné soutěže budou MK uveřejněny do 16. 12. 2022. TA ČR naplňuje opatření prostřednictvím programu ÉTA, který má specifické zaměření na spojení společenských věd, humanitních věd nebo umění do jádra výzkumného řešení (jádro SHUV). Programem podporujeme inovační potenciál SHUV a reakci těchto oborů na společenské, ekonomické, globalizační, kulturní nebo technologické proměny. Přičemž výsledky projektů jsou orientovány na jejich praktické využití v široké škále oborů. V rámci programu ÉTA byla poslední veřejná soutěž vyhlášena v r. 2021. Podpora typově podobných schémat se dále plánuje z programu SIGMA, dle možností státního rozpočtu.
19	RVVI	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 19: Podmínky pro partnerství a spolupráci mezi všemi složkami systému VaVal včetně ustavení reprezentace podnikového výzkumu, a to všech relevantních vědních oblastí	S ustavením reprezentace podnikového výzkumu počítala novela zákona č. 130/2002 Sb., která byla Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky předložena k projednání jako sněmovní tisk č. 1118 a její projednávání nebylo v Poslanecké sněmovně v jejím 8. volebním období dokončeno. V roce 2022 byly zahájeny práce na nové legislativní úpravě systému řízení a podpory VaVal, která je připravována v podobě nového zákona o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí. S reprezentací podnikového výzkumu je počítáno i v připravovaném novém zákoně.
20	TA ČR, MV	RVVI, MPO a další věcně gesční ministerstva ve spolupráci s TA ČR	Opatření 20: Podpora dlouhodobé spolupráce ve VaVal mezi výzkumnými organizacemi a podniky a uplatnění společných výsledků aplikovaného výzkumu v praxi	TA ČR podporuje dlouhodobou spolupráci ve VaVal prostřednictvím programu Národní centra kompetence. V první veřejné soutěži bylo podpořeno celkem 13 projektů s celkovou podporou 2 386,9 mil. Kč. Druhá veřejná soutěž byla vyhlášena v prosinci 2021. Důraz je kladen na komercializaci výsledků vzniklých v rámci ustavených konsorcií (národních center kompetence). Podpora typově podobných dlouhodobých schémat se dále plánuje také z programu SIGMA, dle možností státního rozpočtu.
21	MPO	MŠMT, TA ČR, ÚPV, MD, Agentura CzechInvest, krajské samosprávy	Opatření 21: Realizace Národní RIS3 strategie	Vláda dne 25. 1. 2021 schválila Národní výzkumnou a inovační strategii pro inteligentní specializaci ČR na roky 2021-2027 (RIS3 strategie). Dne 19. 5. 2022 byla RIS3 strategie po proběhlých dvou kolech připomínek schválena Evropskou komisí. Priority RIS3 strategie budou podporovány z operačních programů (zejména OP Jan Amos Komenský a OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. Podporu prioritám RIS3 strategie poskytnou i národní programy, zejména v gesci TA ČR, Ministerstva dopravy, MŽP a MPO. Součástí priorit RIS3 strategie je rovněž reakce na klíčové společenské výzvy a megatrendy fromou misí (tzv. mission-oriented přístup). V roce 2022 byla vypracována a předložena Řídícímu výboru RIS3 zpráva o realizaci a implementaci RIS3 strategie za rok 2021 včetně plánu implementace na rok 2022. V roce 2022 MPO spustilo nový webový portál www.ris3.cz, který je výsledkem podpůrného projektu Systémová podpora implementace a řízení Národní RIS3, na němž se kromě MPO podílela i agentura CZECHINVEST, TA ČR a TC AV ČR. Další příklady: Každý návrh projektu, který se hlásí o podporu z programů TA ČR, se musí přihlásit k tomu, že spadá do oblasti/domén z RIS3. TA ČR v současnosti spolupracuje s MPO na nastavení důslednějšího monitoringu naplňování RIS3 z pohledu projektů a případný nově vzniklý způsob monitoringu bude promítnut do relevantních budoucích veřejných soutěží.
22	MO a MV	RVVI, MPO, TA ČR, MPSV, MZV, MŠMT, MD, MŽP	Opatření 22: Rozvoj obranného a bezpečnostního výzkumu s možností využití v civilních aplikacích	TA ČR s Ministerstvem obrany v roce 2019 zahájili komunikaci ohledně přípravy nového programu, zabývajícího se rozvojem obranného a bezpečnostního výzkumu. Z hlediska priorit Ministerstva obrany je návrh programu od roku 2020 stále ve fázi prvního návrhu. Od roku 2022 se ustanovila oficiální spolupráce pro dopracování návrhu programu a aktuálně probíhá vzájemná komunikace.
23	MPO	RVVI, MŠMT, ÚPV, CzechInvest, TA ČR	Opatření 23: Dobudovat funkční systém podpory vzniku, rozvoje a internacionalizace inovativních podniků (start-up, spin-off)	Na podporu rozvoje start-upového ekosystému, zvýšení spolupráce mezi veřejnou, výzkumnou a podnikatelskou sférou a na tvorbu nových inovativních produktů s vysokou přidanou hodnotou bude pokračovat realizace systémového projektu Technologická inkubace. Projekt realizuje Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest a jeho cílem je postupně podpořit rozvoj cca 250 inovativních firem v tematicky zaměřených inkubačních centrech. Možnost plnění ze strany TA ČR formou vyhlášení veřejné soutěže v programu SIGMA, dílčím cílem Aktivita tzv. předaplikačního výzkumu, který se zaměřuje na zefektivnění transferu poznatků a výsledků výzkumu a vývoje z výzkumných organizací do praxe a urychlení tvorby nových inovativních výrobků a služeb. Cílem investice č. 4 „Podpora výzkumu a vývoje v synergických efektech s rámcovým programem pro výzkum a inovace“ z Národního plánu obnovy je financování projektů se značkou Seal of Excellence, který podporuje MSP s největším potenciálem rychlého růstu, a dále podpora projektů ERA NET Cofund (evropských partnerství), které řeší nejpalčivější výzvy v oblasti výzkumu a vývoje v mezinárodním kontextu. V roce 2023 se počítá se zapojením do několika ERA NET Cofundů, které umožní českým subjektům účastnit se mezinárodních projektů v jednotlivých tématech partnerství. Nad rámec Národního plánu obnovy je realizován program na podporu průmyslového výzkumu a vývoje TREND. Jeho hlavním cílem je zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků rozšířením jejich trhů v zahraničí, pronikáním na trhy nové či posunem výše v globálních hodnotových řetězcích.

24	MPO	CzechInvest	Opatření 24: Digitální transformace podniků	<p>V rámci standardní podpory výzkumu, vývoje a inovací realizuje MPO dva programy, které částečně přispívají k digitální transformaci. Prvním je program na podporu průmyslového výzkumu TREND, implementovaný TA ČR, V jeho rámci lze podpořit projekty výzkumu a vývoje podniků (všech velikostí), případně též ve spolupráci s výzkumnými organizacemi, zaměřené na posílení konkurenceschopnosti. Program není tematicky zaměřen a lze tedy podpořit projekty ze všech odvětví. V roce 2022 byla vyhlášena výzva s alokací 2 mld. Kč, v roce 2023 je předpoklad vyhlášení další výzvy s obdobnou alokací. V rámci části programu TREND financované z Národního plánu obnovy (s alokací 500 mil. Kč) pak byla vyhlášena výzva speciálně na projekty vývoje a aplikací 5G technologií, která byla zaměřena na 10 cílů v oblasti digitalizace. Druhým programem je „The Country for the Future“. V něm je jednak realizován systémový projekt v oblasti inovací Technologická inkubace, který v letech 2022 až 2027 podpoří celkovou sumou přes 600 mil. Kč rozvoj start-upů v tematicky zaměřených inkubačních centrech (jedním z nich bude i centrum zaměřené na umělou inteligenci – AI Hub), jednak jsou podporovány projekty na zavádění produktových, procesních a organizačních inovací v malých a středních podnicích. I zde je část programu financována z Národního plánu obnovy, a to celkovou částkou 1 mld. Kč, v rámci, kterého budou podporovány pouze projekty zaměřené na výše uvedené digitální cíle. Podpora digitalizace firem – infrastruktura a služby je obsažena v Operačním programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK) a v Operačním programu Spravedlivá transformace (OP ST).</p> <p>MPO v současné době rovněž připravuje aktualizaci Koncepce Digitální ekonomika a společnost. Podpora digitalizace podniků je reflektována také v rámci Národního plánu obnovy (NPO) - Komponenta 1.5. Digitální transformace podniků. Právě skrze NPO podporuje množství projektů, které mají za cíl podpořit digitální transformaci zejména malých a středních podniků. Ve 4Q 2022 byly v rámci NPO vyhlášeny dvě výzvy na podporu digitální transformace podniků – Digitální a Virtuální podnik. Cílem těchto výzev bylo podpořit zvyšování digitální úrovně podniků působících na českých trzích prostřednictvím podpory nákupu a nasazení pokročilých nevýrobních digitálních technologií, které pomohou zajistit podporu automatizace, digitalizace dat a efektivnějšího propojení a řízení podnikových procesů.</p>
25	MPO	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 25: Komplexní podpora rozvoje a využití umělé inteligence (AI)	<p>Probíhá realizace Národní strategie umělé inteligence ČR (NAIS), která byla vytvořena s cílem podpořit rozvoj umělé inteligence v ČR. NAIS se zabývá sedmi klíčovými oblastmi umělé inteligence, mezi něž patří kromě výše zmíněné podpory výzkumu a vývoje také její financování, využití umělé inteligence v průmyslu a sektoru služeb, propojení s lidskými dovednostmi, vzdělávací systém a trh práce, právní a etické aspekty a oblast mezinárodní spolupráce. Pro každou oblast jsou pak stanoveny dílčí cíle, které jsou členěny do tří časových kategorií. Jedná se o krátkodobé (do roku 2021), střednědobé (do roku 2027) a dlouhodobé (do roku 2035) včetně nástrojů k jejich dosažení. MPO v současné době připravuje informaci o plnění a aktualizaci NAIS. Skrze prostředky z Národního plánu obnovy (NPO) dále ČR podpoří projekt evropských referenčních testovacích a experimentálních zařízení v oblasti umělé inteligence (AI TEFs) pro oblast výroby (investice č. 2). AI TEFs umožní malým a středním podnikům v průmyslovém odvětví testovat své koncepty a inovativní technologie využívající umělou inteligenci v reprezentativních podmínkách a přiblížit je k nasazení do praxe. Český kandidátský subjekt je součástí širšího konsorcia AI-MATTERS, jež sdružuje významné organizace z osmi evropských zemí. V roce 2022 uspělo konsorcium AI-MATTERS v unijní výzvě pro AI TEFs v oblasti výroby programu Digitální Evropa a do 1. poloviny roku 2023 zahájí tento subjekt svou činnost.</p>
26	MV	MMR	Opatření 26: Podpora vytvoření inovačního systému ve veřejné správě	<p>Informační koncepce ČR v gesci MV stanovuje cíle ČR v oblasti informačních systémů veřejné správy (ISVS) a obecné principy pořizování, vytváření, správy a provozování ISVS v ČR do roku 2023. Součástí informační koncepce ČR je rozvoj digitálních znalostí a dovedností napříč veřejnou správou. Začátkem roku 2023 vznikla Digitální a informační agentura (DIA) jako jednotné expertní centrum pro řízení a plánování digitalizace státní správy. Jako ústřední orgán státní správy začne fungovat od 1. dubna 2023 a bude disponovat zákonnými kompetencemi, které jí umožní efektivně řídit digitalizaci státu a konkrétní digitalizační a IT projekty. DIA se stane hlavním orgánem pro digitalizaci veřejné správy v ČR. TA ČR vyvíjí snahu naplňovat toto opatření prostřednictvím programu BETA2 a nově vznikajícího programu BETA3, jehož hlavní vizí je posílení inovačního potenciálu státní správy a podpora systémových opatření skrze dva dílčí cíle: 1) Posílení rozvoje inovační kultury ve státní správě; 2) posílení rozvoje inovačního ekosystému ve státní správě.</p>
27	RVVI	poskytovatelé podpory výzkumu, vývoje a inovací	Opatření 27: Redefinice Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (NPOV) s cílem zvýšení odolnosti české společnosti - podpora specifických výzkumných programů relevantních pro oblasti definovaných hrozeb s celospolečenským dopadem	<p>ÚV-RVVI zahájila v roce 2022 přípravu nových národních priorit výzkumu, které do budoucna stanoví jasné strategické směry rozvoje výzkumného a inovačního prostředí a identifikují oblasti, kam by měly přednostně směřovat veřejné investice do výzkumu. Součástí procesu přípravy byla realizace 1. kulatého stolu, který proběhl dne 11. 10. 2022. Cílem bylo představit a diskutovat závěry z vyhodnocení Národních priorit orientovaného výzkumu, principy přípravy nových priorit a významné společenské výzvy, na něž by měl výzkum v budoucnosti reagovat. Příklady: K plnění opatření dále přispěje například Koncepce zdravotnického výzkumu do roku 2030 a navazující Program zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2024-2030, jejichž odborné zaměření je mnohem širší a reaguje na aktuální hrozby týkající se zdravotnictví. V roce 2021 byla vládou ČR schválena skupina grantových projektů Grantové projekty orientovaného základního výzkumu, která umožní GA ČR efektivně reagovat na nejzávažnější aktuální společenské, hospodářské a environmentální problémy a včas vytvořit vynikajícím vědeckým pracovníkům atraktivní podmínky pro realizaci vlastního výzkumu, jehož výsledky a přínos pro dané téma v mezinárodním měřítku mohou být zásadní pro řešení těchto společenských a hospodářských problémů.</p>
28	MŽP, MZE, TA ČR		Opatření 28: Podpora spolupráce výzkumné a aplikační sféry a uplatnění jejích výsledků v environmentální oblasti (zejména přizpůsobení se změně klimatu a udržitelného hospodaření s přírodními zdroji)	<p>Prostřednictvím programu MŽP „Prostředí pro život“ je realizována investice č. 3 „Podpora výzkumu a vývoje v oblasti životního prostředí“ z Národního plánu obnovy. Cílem investice je podpořit projekty aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací podávané výzkumnými organizacemi a podniky, jejichž cílem je řešení výzev definovaných ve Státní politice životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050. Na oblasti přizpůsobení se změně klimatu TA ČR zčásti reaguje programem THÉTA a připravovaným návazným programem THÉTA 2, jejichž úkolem je podpořit dosažení klimaticko-energetických cílů, k nimž se ČR zavázala, (mj. podpora bezemisních technologií, ochrana klimatu a ovzduší, efektivní integrace obnovitelných zdrojů). MZE naplňuje opatření Programem ZEMĚ, a to pomocí klíčové oblasti Udržitelné hospodaření s přírodními zdroji. Prioritně se jedná o zlepšení hospodaření s vodou a půdou spolu s předcházením erozí a obnovou funkční, úrodné a estetické krajiny, která bude zároveň schopná plnit základní hospodářské (produkční) a výživové potřeby společnosti se zohledněním probíhajících klimatických změn.</p>

Datum: 17. 03. 2023